

Baronesa

březen, duben, květen 2011

*Osobnost Charlese Messiera je pro mnoho astronomů velmi inspirativní. Mimo jiné právě jeho zásluhou vznikl první katalog galaxií, mlhovin a hvězdokup v historii. Právě v měsíci **březnu** se v období jejich nejplěpší viditelnosti na hvězdárně odehrává **Messierův měsíc**. A co v **dubnu** a **květnu**? Těšte se opět na **Saturn**!*

čtvrtletník Hvězdárny barona Artura Krause

DDM DELTA Pardubice, ul. Gorkého 2658

Astronomické zajímavosti na jaro 2011

Merkur	v druhé polovině března na večerní obloze, jinak nepozorovatelný
Venuše	v první polovině března za rozbřesku nad JV obzorem, dále nepozorovatelná
Mars	nepozorovatelný
Jupiter	v první polovině března za soumraku nad Z obzorem, dále nepozorovatelný
Saturn	v březnu kromě večera, v dubnu a květnu pozorovatelný celou noc

Pozn.: časové údaje jsou platné pro středoevropský čas (SEČ).

Měsíc	Nov nastává	04. 3. ve 21:46	03. 4. v 15:31	03. 5. v 07:49
	První čtvrt' nastává	12. 3. v 00:45	11. 4. ve 13:05	10. 5. ve 21:32
	Úplněk nastává	19. 3. v 19:09	18. 4. ve 03:43	17. 5. ve 12:08
	Poslední čtvrt' nastává	26. 3. ve 13:07	25. 4. ve 03:46	24. 5. v 19:51

Slunce Dny se po *jarní rovnodennosti* dále prodlužují.

Dne **21. 3. 2011 v 0:20** Slunce vstupuje do znamení Berana – *jarní rovnodennost*.

V úterý **1. 3. 2011** vychází v 6:44, zapadá v 17:41;

v úterý **31. 5. 2011** vychází v 3:57, zapadá v 19:59.

Nejzajímavější úkazy a události

16. 3. *Konjunkce Jupiteru a Merkuru*

Na večerní obloze za pokročilého soumraku nalezneme nízko nad západním obzorem jasnou planetu Jupiter asi 2° jižně od slabšího Merkuru. Nebeské přiblížení planet bude však nutné pozorovat na místě s odkrytým západním obzorem, neboť obě planety budou kolem 18:30 ve výšce asi 9° nad horizontem. V malém dalekohledu bude mít Merkur fázi podobnou Měsíci po první čtvrti. U Jupiteru zase najdeme čtveřici jeho nejjasnějších měsíců Ió, Europa, Ganymedes a Callisto (Europa s Ganymedem západně, Callisto a Ió východně od planety).

27. 3. *Letní čas (SELČ)*

V neděli ve 2 hodiny ráno se posouvá zimní čas na letní, tj. z 2. hodiny na 3. hodinu.

23. 4. *Maximum meteorického roje Lyridy*

Každoročně aktivní meteorický roj má letos spíše nepříznivé podmínky. Měsíc je ve fázi dva dny před poslední čtvrtí a ruší tedy v době, kdy je radiant roje (v souhvězdí Lyry) nejvýše nad obzorem. Běžná frekvence roje se pohybuje kolem 12 meteorů za hodinu, může však vzácně stoupat i k šesti stovkám meteorů v hodině. Mateřskou kometou roje je P/1861 G1 Thatcher, která se vrací ke Slunci jednou za 415 let.

Celé jaro *Viditelnost planety Saturn*

Planeta Saturn se 4. dubna octne v opozici se Sluncem a bude tedy pozorovatelná celou noc (na opačné straně než Slunce). Nejlepší podmínky pro pozorování této krásné planety nastávají v dubnu a květnu, kdy ji najdeme v souhvězdí Panny ve fotogenické oblasti nedaleko přibližně stejně jasné hvězdy Spica. Už v malých dalekohledech lze odhalit majestátní Saturnovy prstence, větší dalekohled odhalí i nejjasnější členy rozsáhlé rodiny měsíců této planety. Letos jsou už prstence planety vykloněny natolik, že mezi nimi lze bez větších potíží spatřit i výraznou mezeru známou jako Cassiniho dělení.

Hvězdárna barona Artura Krause pro veřejnost

Hvězdárna b. A. Krause ve spolupráci s *Astronomickou společností Pardubice* si pro Vás připravuje přednášky na zajímavá témata probíhající po celý školní rok 2010/2011 mimo letní měsíce, ve kterých se činnost hvězdárny přesunuje na letní tábory a různá astronomická soustředění.

Mimo jiné obsahuje programový sortiment hvězdárny velmi zajímavé audiovizuální pořady, zajímavé experimenty a program pro objednané skupiny různých věkových kategorií. Veškeré informace naleznete na webu www.astropardubice.cz.

Na Hvězdárně barona Artura Krause se nachází automatizovaný zrcadlový dalekohled o průměru 0,45 m. Je to druhý největší dalekohled v České republice určený pro popularizaci astronomie a pozorování pro veřejnost. **Přijďte se podívat! Těšíme se na Vaši návštěvu.**

Připravované přednášky a akce pro veřejnost

- **Celý březen od 19 do 21 hodin** – pozorování galaxií, mlhovin a hvězdokup v rámci akce „*Messierův měsíc*“. Za svitu Měsíce se budou pozorovat zejména jasnější hvězdokupy na zimní a jarní obloze (Plejády, Jesličky, M35 v Blížencích...).
- **Pátek 25. března od 19 hodin** – přednáška „*Gagarin nás všechny pozval do vesmíru*“. Přednášející *Milan Halousek* z České kosmické kanceláře nám připomene 50. výročí kosmického letu Jurije Gagarina. Vstupné 30 Kč.
- **Celý duben a květen od 20 do 22 hodin** – pozorování Saturnu v rámci akce „*Pán prstenců znovu pod lupou*“. Mimo planetu budeme pozorovat také Měsíc.
- **Pátek 29. dubna od 19 hodin** – přednáška „*Meziplanetární sondy*“. Přednášející a vzácný host *Ivo Míček*, předseda Společnosti pro MeziPlanetární Hmotu, nás provede po současných umělých aktérech putujících a pracujících v meziplanetárním prostoru. Řeč bude také o prvních slunečních plachetnicích. Vstupné 30 Kč.
- **Pátek 27. května od 19 hodin** – přednáška „*Zatmění Měsíce: Od apokalypsy k úžasu*“. Přednášející *Petr Horálek*, člen Astronomické společnosti Pardubice, nás zavede do historie a současnosti krásného úkazu zvaného zatmění Měsíce. Ne však náhodou – 15. června totiž v ČR jedno „pořádné“ spatříme. Vstupné 30 Kč.

Hvězdárna má též svou turistickou známku, cena je 30 Kč.

PARDUBICE

Mapa noční oblohy

HVĚZDÁRNA JE NA JAŘE OTEVŘENA:

BŘEZEN	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	19:00 – 21:00
DUBEN	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	20:00 – 22:00
KVĚTEN	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	20:00 – 22:00

POZOROVÁNÍ POUZE ZA JASNÉHO POČASÍ, JINAK NÁHRADNÍ PROGRAM.

VSTUPNÉ: Dospělí **30 Kč**, Děti (do 15 let) **15 Kč**

Objednávky pro organizované kolektivy i jednotlivce mimo uvedený čas zasílejte vedoucímu pracovníkovi Hvězdárny barona Artura Krause, panu *Petru Komárkovi*.

e-mail: info@astropardubice.cz, telefon: 603 165 366, 466 310 563

Další informace naleznete na:

www.astropardubice.cz